

kanal vrže. Italijanska vlada se pa dela, kakor da bi jej to ne bilo prav in se izgovarja pri našem cesarju ter pravi, da bo razsajavce dala poiskati in kaznovati. Prazne besede! — Francozi so 30. jun. res obhajali v Parizu narodno svečanost, okoli 2 milijona ljudi bilo je navzočih; ob enem so ministri izpustili in pomilostili 1250 tistih razbojnikov, ki so l. 1871. Pariz užgali, nadškofa ubili in sploh strahovito ljudi umarjali. Tako pomilostenje je greh nasproti večini poštenih in mirnih državljanov! — Na Nemškem se tudi katoličani pripravljajo na trdno volilno borbo. V Berlinu ne sme nihče, ki nima potne izkaznice (posa). Železniški tunel v Švelmu se je zrušil in zasul 27 ljudi. Policija in sodnija pa marljivo zapirajo vsakega, ki količkaj sumljivega zine zoper cesarja. — Ruski listi se močno srdijo na evropske ministre v Berlinu, ker uspehe ruskih krvavih zmag pristrigajo, kder le morejo. — Marokanski cesar v Afriki je naglo umrl.

Turške homatije. Kongres v Berlinu je začel Turčijo razkosovati. Dvojne Bulgarije meja je že določena; južni del pa se ne bo imenoval Bolgarija, ampak: Izhodnja Rumelija. Nič ne dene, Turk zgubi vendarle grozen kos zemlje. Rumunija postane neodvisna, prepusti Besarabijo Rusom, pridobi pa Dobrudžo do Mangalije. Srbija postane tudi neodvisna in povečana država. Črnagora dobi Antibar in precej zemlje, Bosno in Hercegovino zasede Avstrija; sedaj se razgovarja, kaj bo z Albanijo, Tesalijo, Epirom, Macedonijo in Kandijo, kder zopet strašno kri teče. Kandijotje so se vzdignili proti Turkom. Umarjanje je grozno. Dalje še ni rešeno, kaj in kako bo v Armeniji in zastran vojne odškodnine, katero ima Turk plačati Rusom. Zbrani ministri hočejo do 10. julija kongres sklenoti. Praša se zdaj, ali bo tudi Turk vsemu privolil, kar bo kongres sklenil? Nekateri pravijo, da se bodo Turki avstrijske vojski na vsak način uprli v Bosni in Hercegovini, kder imajo 50.000 mož; proti Grkom v Kandiji in Tesaliji se pa že vojskujejo. Naposled še dobimo tudi mi boj z Turkom?! Italijani pa baje le čakajo, da maršira avstrijska vojska v Bosno; kajti v istem hipu hočejo italijanski prostovoljci udariti v Albanijo. Turškim homatijam še ne bo kmalu konca!

Za poduk in kratek čas.

Bosna.

II. Kraško skalovje in gorovje vleče se v navštritnih dolgih panogah iz Kranjskega v Hrvaško primorje, Dalmacijo, Bosno, Hercegovino, Črnogoro tje doli do Albanskih planin. Gorovje se vzdiga in pada, kakor valovi, in se proti zapadu strmo spušča v Adrijansko morje. Grebeni so večjidel goli, med njimi je pa dosti podolgastrih travnatih planot.

Apnenčasto skalovje je prevrtano na vse strani z votlinami in jamami. V njih izginjajo vode, potoki in tudi reke ter v podzemeljskih kanalih dalje tečejo v kako večjo reko ali pa v morje. V teh krajinah je poleti jako vroče, malo deža, pomanjkanje studenčne vode, po zimi pa malo snega pri pogostih, strahovitih burjah. Celó drugače je proti izhodu; tukaj se gorovje v raznih panogih čedalje bolj pogrezava in ponižava tje doli proti Savi in Donavu. Nabajajo se zaporedom prijazne gore in bregovi z gozdom obrašeni, ki pošiljajo mnogo potokov in rečič v ravnine. Snega tukaj obilo zapade, tudi dež in močne rose zemljo pogosto zamakajo, posebno v Bosni; strašne burje na tej strani ne poznajo, po dolinah pa je redek veter in še ta pohleven. Slednjič omenjeno gorovje, namreč bosensko, krije v sebi obilo rudninskega, kovinskega in premogovega blaga. Pri Majdanu blizu Priedora najajo še se sedaj stari rudniki, čeravno hudo zanemarjeni. Knapi so skoro le cigani. V jamo, ki jo v zemljo izgubljujejo, pomečejo v žerjavico ogelja kosov jeklenca ali glinastega železnika in pridelajo tako jako čislano mehko bosensko železo. Starih na pol zasutih rudnikov je mnogo po Bosni, kder je brez dvombe zraven železa tudi obilo bakra, živega srebra, svinca in žvepla. Rujavi premog na mnogih mestih iz tal molli; ljudje ga še niti ne poznajo in ga ne rabijo tudi v krajinah ne, kder sicer za kurjatev ni preveč drv najti. Ljudje še premogovih svojih zakladov ne poznajo. Dežela šteje mnogo slatin ali rudninskih studencev, žveplovih in drugih toplic. Krepke vode še povsod pogrešajo plaužev, fužin, katerih se drugod najde, kder se voda rabi kot gonilna moč; le revni mlini škripljejo in klepetajo tu pa tam. Mlinsko kolo leži po vagi ali horizontalno, v njegove postranske lopate udarja voda, napeljana po izdolbljenem drevesnem deblu. Steze so jako slabe, večjidel le za ježo in tovarne konje. L. 1862. je turška vlada začela nekoliko bolj skrbeti za ceste, vendar so vse nepovedljivo revne in zanemarjene. Nekdaj je bila Bosna preprežena z boljšimi stezami; to nam pričajo pogosti in trdno, deloma celó krasno, pozidani mostove črez reke in potoke. Številne razvaline mogočnih gradov in velikih samostanov, potem širna pokopališča z spominki iz rezanega kamna kažejo, da je Bosna nekdanj uživala srečnejših dni. Plovne reke so razun Save in Une še: Verbas, Bosna, Drina in Naretva. Toda struge so tako zanemarjene, z hlodovjem zamašene, da se le ob močni vodi po njih brez nevarnosti voziti da. Vesnice so redke, brami razškrupljeni in še ti po brlogih poskriti, da jih ne ugleda kmalu potnikovo oko. Hiše so večjidel lesene, iz hrven zbite. Turška mesta so od daleč lepa videti zaradi belih hiš in visokih minaretov ali stolpov, iz katerih mohamedanski duhovni svoje vernike k molitvi z glasnim klicanjem opominjajo, vendar po ulicah je polno nesnage, blata in smrada. Cerknina kder bodi trohni in zrak kuži.

Iz do sedaj rečenega pa ni dvomiti o tem, da bi nesrečna Bosna kmalu postala lepa, bogata in blažena, ko bi prišla pod boljše vladarje, kakor so turški sultani. Ti in njihovi nedositljivi uradniki deželo pustošijo, ljudi izsesavajo, da sami sebe bogatijo in se potem kot našrete pijavice zopet vrnejo v Carigrad, da ondi kot dobroživci zapravijo, kar so pri nesrečnih Bosnijakih nadrli. Pod nasledki slabe turške vlade trpi vse prebivalstvo: bodi mohamedanske, pravoslavne ali katoliške vere. Največ pa trpijo kmetje pravoslavni in katoliški, ker jih zraven turških uradnikov mučijo in tlačijo še mohamedanski grajščaki ali begi. Zato pa mora res vsak človek, ki še ima kaj ljubezni do bližnjega v svojem srcu, gorko želeči, da se tem trpinom in nesrečnej deželi skoro pomaga otresti turški jarem in se poprijeti krščanske, evropske omike. Avstrija je tukaj pomagati v prvi vrsti poklicana, in če se močno ne motimo, bo to sveto nalogo kmalu završila: avstrijska vojska bo marsirala v Bosno in storila konec 400letnemu mohamedanskemu zverinstvu! (Dalje prih.)

Poziv na naročevanje slavjanskega almanaha. Pričetkom 1879. leta izdadó slovanski študentje dunajskih visokih šol almanah (z a b a v n i k) beletristično-vednostnega obsega v vseh slovanskih jezikih. Zadača mu je, pospeševati literarično vzajemnost in seznanjati z jeziki, slovstvi, zgodovino in običaji posameznih slavjanskih plemen. Treba je, ako hočemo, da se nam to podvzetje posreči, da se ga udeležé Slavjani iz vseh dežel. Zato pozivamo slavjanske pisatelje, vseučilišnike in dijake srednjih šol, kakor i vse rodoljube sploh, naj nas podpirajo duševno in gmotno. Naročnina almanahu je 1 fl. 20 kr., prodajal pak se bode po 1 fl. 60 kr. Spise in naročnino naj se izvoli pošiljati pot naslovom: Gospod Todor Stefanović vitez Vilovski, Wien VII. Burggasse Nr. 24 in sicer spise najpozneje do konca novembra t. l. Za redakcijski odbor: Todor Stefanović vitez Vilovski, urednik „Srpske Zore“; Radoslav Pukl, pravoslovec; Dav. Fostnik, modroslovec.

Smešničar 27. Nekdo je modroval o noši medanjih mestnih žensk tako: „Kako se sedaj gospe in gospodične oblačijo po mestih in trgih, to je že res smešno: na glavi je cenja umetnih rož nad globaso naretih kit, zadi pod hrbtom sedlo, pod njim širok kravji rep, da se prah za njim kadi, vsó telo pa v ozkem žaklju, da v njem nožice na visokih podpetnikih komaj storkljajo. Nekdaj so se ženske v svojih obročnih janjkah po ulici valile kakor lajste, sedaj pa veter ž njimi plahuta, kakor se strašili v kuruzišču.“

Razne stvari.

(Obravnava „Slov. Gosp.“) z Seidlom je preločena na soboto 13. julija t. l. Zagovornik „Slov. Gosp.“ je g. dr. Ipavie. Praska bo huda.

(Ženo ubil) je kamen, ki njej je na glavo priletel iz g. Šrabove biše na velikem trgu v Ptuj.

(Petkrat okradena) zaporedom je bila neka viničarica v Berkoveih v Slekovičevi hiši; to vendar kaže, kako potrebno bi bilo, da bi se zandarji nastavili pri sv. Juriju na Šavnici!

(V Zrečah pri Konjicah) je umrl tamošnji trgovec J. Winter vsled silnega žganjepitja.

(Odgovor) vprašalcem v „Marb. Zeitung“, št. 79. Obžalujemo oboje. Kajti ne zdi se nam prav, ako se delavcem brani pogovarjati se in svoje opravičene želje gledé nove obrtniške postave javno izreči, med tem, ko isto storiti smejo trgovci, fabrikanti, notarji, advokati v svojih zbornicah. Vsak sam najbolj vé, kde ga črevelj tišči. Čitalnica pa je in bo zopet imela, kakor upamo, pravico besede in veselice napravljati. Sicer pa nas je razveselilo, da so nas 4 gospodje poprašali v imenu mnogih. Ker to nam znači, da se v Mariboru mnogi zanimajo za „Slov. Gosp.“

(Za dijaško semenišče) so darovali farmani sv. Antona v Slov. gor. 5 fl. farmani Dobernske fare 4 fl. Janez Pinter v Doberni 1 fl. č. g. Matoh župnik 10 fl. č. g. Pernausl župnik 50 fl. Gospa Mar. Pauer v Brašlovcih 4 fl. in Terezija Gorogranec 1 fl. Gospodična Terezija Trampušova v Mariboru 40 fl. in preč. g. J. Tutek kanonik in dekan 40 fl.

(Mozirska čitalnica) obhaja slovesno svojo prvo obletnico prihodnjo nedeljo 7. julija. Načert: 1.) Pozdrav, došlih gostov, in slavnostni nagovor. 2.) „Slovan“ poje zbor. 3.) „Rožica“ poje četverospjev. 4.) „Mili kraj“ zbor. 5.) „Pod oknom“ četverospjev. 6.) „Ilirija oživljena“ zbor. 7.) „Stanak moj“ četverospjev. 8.) „V boj“ zbor. Po petji občna godba in ples. Začetek ob 8. uri zvečer.

K obilni vdeležbi vabi najvljudneje Odbor.

Loterijne številke:

V Trstu 28. juni 1878: 65, 55, 3, 85, 10.

V Lincu „ „ 67, 7, 63, 16, 6.

Prihodnje srečkanje: 13. julija 1878.

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrib.

1 Hl. = 1⁰⁰/₁₀₀ vag. — 100 kilo = 1 cent in 78 ¹/₂ funta.

Mesta	Pšenica		Rž		Jecmen		Oves		Tursica		Proso		Ajda	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Maribor . . .	8	90	6	10	6	40	3	30	6	—	6	20	6	10
Ptuj	8	—	6	—	5	20	3	20	6	20	6	30	6	40
Ormuž	8	90	6	50	5	40	3	25	6	60	7	80	4	17
Gradec	8	54	5	97	6	34	3	40	6	—	6	30	5	58
Celovec	8	96	5	72	6	16	2	88	6	97	4	46	5	—
Ljubljana	9	10	6	1	5	20	3	25	6	20	7	3	5	98
Varaždin	7	80	6	—	4	80	3	80	6	40	8	60	7	80
Zagreb	8	90	7	—	5	20	4	—	6	40	8	60	6	70
Dunaj	10	90	7	70	6	80	6	80	8	30	—	—	—	20
Pešt	10	68	7	25	8	5	6	45	6	52	—	—	—	—